

תצפית זני דלפיניום, תחנת יאיר 2001/2

צוברי גבי, כרמי שלומית - מו"פ ערבה תיכונה וצפונית תמר

תקציר

הדלפיניום שייך למשפחת הנוריתיים (*Ranunculaceae*) במין זה כ- 300 זנים שונים הנפוצים בחצי הכדור הצפוני, חלקם משמשים גם כפרחי קטיף. בתצפית שנערכה בתחנת יאיר בערבה בעונת 2001/2 הושאו 3 זני דלפיניום קונסולידיה ורוד, לבן וסגול ל- 3 מקבילים מקבוצת סידני. הקבוצה החדשה היא סלקציה של חברת הזרעים קיפט. ויתרונה עפ"י היצרן באיכות הפרחים ובאחידות גבעולי הפריחה. צמחים נשתלו (24/10/2001) בשטח פתוח. קטיף החל בחודש ינואר 2002. זני הדלפיניום קונסולידיה הניבו יבול בין 54 ל 54 פרחים למ"ר וזני סידני בין 91 ל 101 פרחים למ"ר. כל זני הסידני החלו לפרוח מעט אחרי הקונסולידיה, אך בצורה מרוכזת יותר. מהנתונים שנאספו ניתן לראות כי איכות סדרת סידני טובה יותר, וההתבטאות הנה בעיקר באחידות התפרחות ומועד הפריחה. עם זאת נראה כי מה שיקבע את ההעדפה החקלאית, יהיה מחיר הזרעים וכמות הביקוש לפרח זה בשווקים.

מבוא

הדלפיניום שייך למשפחת הנוריתיים (*Ranunculaceae*) במין זה ישנם כ- 300 זנים שונים, נפוצים בחצי הכדור הצפוני חלקם משמשים גם כפרחי קטיף. מין זה דורש טמפרטורות מתונות לצימוח ופורח באופן מיטבי במהלך החורף. הנחת היסוד שלנו הייתה שמזג האוויר הנוח השורר בערבה יאפשר ריכוז של גל פרחים מרכזי בתחילת החורף ואולי אף גל נוסף במהלך חודש מרס בו מחירי הדלפיניום בד"כ גבוהים. מטרת תצפית זו היא להשוות 3 זני דלפיניום קונסולידיה ורוד, לבן וסגול ל- 3 מקבילים מקבוצת סידני. הקבוצה החדשה היא סלקציה של חברת הזרעים קיפט ויתרונה עפ"י היצרן באיכות הפרחים ובאחידות גבעולי הפריחה.

שיטות וחומרים

השתילים הוכנו במשתלת "חישתיל", ונשתלו (24/10/2001) בשטח פתוח בתחנת יאיר. עומד השתילה היה 24 תאי חישתיל במ"ר, בכל תא 3-5 שתילים. כאמור נשתלו 3 זני דלפיניום קונסולידיה מוכרים ורוד, לבן וסגול ו-3 זנים חדשים מסדרת סידני לבן, סגול ורוד.

תוצאות

זני הדלפיניום קונסולידיה הניבו יבול (טבלה 1) בין 54 ל 54 פרחים למ"ר וזני סידני בין 91 ל 101 פרחים למ"ר.

טבלה 1: איפיון זני דלפיניום

סידני			קונסולידיה			מדד
לבן	סגול	ורוד	לבן	סגול	ורוד	
12/1/02	12/1/02	12/1/02	15/1/02	12/1/02	12/1/02	תחילת קטיף
101	98	91	54	112	152	יבול במ"ר
74.1	73.3	76.3	75.1	73.0	74.7	אורך גבעול (ס"מ)
37.3	32.3	40.3	47.6	29.0	26.2	משקל גבעול (גרם)

איפיון זני הדלפיניום כפי שנרשם לקראת הקטיף ב- 2/1/2002 :

לבן:

הגבעול מתפצל להסתעפויות משניות והעלוח עולה לאורך הגבעול הן בלבן הרגיל והן בסידני. צבע הפרחים לבן. צוין כי התפרחות בסידני אחידות יותר מבחינת צפיפות לאורך הגבעול, ובשפך הפרחים מלאים ויפים.

ורוד:

הגבעול מתפצל להסתעפויות משניות. העלוח בסידני עולה לאורך הגבעול ואילו בורוד הרגיל היא מתרכזת בתחתית הגבעול. הגוון של הסידני כהה יותר מאשר הסגול הרגיל. גם בזן זה האחידות במבנה התפרחת הייתה טובה יותר בסידני.

סגול:

הסגול מתפצל להסתעפויות משניות, העלוח בסידני עולה לאורך הגבעול ואילו בסגול הרגיל היא נשאת בתחתית הגבעול. הגוון של הסידני כהה יותר מאשר הסגול הרגיל. גם בזן זה האחידות במבנה התפרחת הייתה טובה יותר בסידני.

כל זני הסידני החלו לפרוח מעט אחרי הקונסולידה, אך בצורה מרוכזת יותר.

סיכום

מהנתונים שנאספו ניתן לראות כי איכות הסדרה החדשה (סידני) טובה יותר, וההתבטאות הנה בעיקר באחידות התפרחות ומועד הפריחה.

עם זאת נראה כי מה שיקבע אם יהיה מעבר לזנים הללו, יהיה מחיר הזרעים וכמות הביקוש לפרח זה בשווקים.